

PRIVREDNA
KOMORA
SRBIJE

CEVES
CENTAR ZA VISOKE
EKONOMSKE STUDIJE
CENTER FOR ADVANCED
ECONOMIC STUDIES

METAL

SEKTORSKI PREGLED JUN-JUL 2016.

KLJUČNE AKTUELNOSTI

U 2016. godini, cene svih metala na globalnom nivou beleže svoje istorijske minimume. Međutim, u drugom kvartalu 2016. zabeležen je rast cena od 5%, prvi nakon sedam uzastopnih kvartala pada. U julu se ovaj rast zahuktava, te cene metala rastu za 5,7% u odnosu na jun, čime dostižu najviši nivo od septembra prošle godine.

Rast cene metala je najvećim delom uzrokovan padom ponude metala i rastom tražnje za metalima, ali ove promene su još uvek nedovoljne da absorbuju postojeći višak ponude nad tražnjom. S obzirom da je Kina najveći i proizvođač i potrošač metala na svetu, kretanja na kineskom tržištu imaju najznačajniji uticaj na cenu.

Na strani tražnje, rast cene metala je uzrokovan povećanim ulaganjem u infrastrukturu u Kini, politikom podrške usmerene na povećanje tražnje za metalima i ekspanzivnom kreditom politikom u ovoj državi. Na strani ponude, na rast cene metala uticalo je najviše smanjenje proizvodnje metala u Kini za 0,1%.

Na tržištu osnovnih metala, najveći rast zabeležila je cena nikla, a najmanji cena aluminijuma. Cena nikla porasla je 15% u odnosu na prethodni mesec, što je najveći međumesečni rast cene jednog metala u proteklih šest godina, a uzrok ovome je najava Filipina da će smanjiti proizvodnju ovog metala zbog negativnog uticaja proizvodnje na životnu sredinu. U narednim godinama se očekuje oporavak cena svih osnovnih metala, čemu će najviše doprineti razvoj građevinskog sektora u Indiji, Indoneziji, Maleziji, Filipinima, Singapuru i Tajlandu.

Na tržištu plemenitih metala, cene zlata i srebra su rasle, mahom kao posledica pada funte nakon Brexita. Od početka godine, cena zlata je porasla 27%, a srebra za 46%, u odnosu na isti period prethodne godine. Međutim, u narednim godinama se očekuje kontinuiran pad cena zlata i srebra. Rašće samo cena platine.

CENA METALA

Metal	2016		2015		2016		2015		Prethodnih godinu dana**		Prethodne tri godine***	
	Jul	Jun	Jul	Prosek*	Prosek	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	
Gvožđe \$/t	57.0	52.0	52.0	52.9	55.8	41.0	61.0	41.0	137.1	41.0	137.1	
Bakar \$/t	4864.9	4642.0	5456.8	4728.3	5510.5	4471.8	5217.3	4471.8	7291.5	4471.8	7291.5	
Aluminijum \$/t	1629.1	1593.5	1639.5	1555.4	1664.7	1467.9	1629.1	1467.9	2055.6	1467.9	2055.6	
Zlato \$/unca	1336.7	1276.4	1128.3	1237.0	1160.7	1075.7	1336.7	1075.7	1351.7	1075.7	1351.7	
Srebro \$/unca	20.0	17.3	15.1	16.5	15.7	14.1	20.0	14.1	22.6	14.1	22.6	

PROMENA CENE METALA %

Metal	2016		2016/2015		2016		2016/2015		Prethodnih godinu dana**		Prethodne tri godine***	
	Jul	Jun/Jul	Jul	Jul/Prosek*	Prosek	Jul 2016/Minimum	Jul 2016/Maksimum	Jul 2016/Minimum	Jul 2016/Maksimum	Jul 2016/Minimum	Jul 2016/Maksimum	
Gvožđe	57.0	10	10	-2	-5	39	-7	39	-58	39	-58	
Bakar	4864.9	5	-11	15	-14	9	-7	9	-33	9	-33	
Aluminijum	1629.1	2	-1	5	-7	11	0	11	-21	11	-21	
Zlato	1336.7	5	18	-9	7	24	0	24	-1	24	-1	
Srebro	20.0	16	33	-9	5	42	0	42	-11	42	-11	

*Prosečna cena u periodu januar-jul 2016, **Poslednjih 12 meseci, ***Poslednjih 36 meseci

Izvor: WB

DOMAĆE TRŽIŠTE

OPŠTE INFORMACIJE

Sektor metala u Srbiji je visoko koncentrisan i klasični je predstavnik „missing middle“ fenomena. Naime, 10 najvećih preduzeća ostvaruje blizu 80% ukupnih prihoda, dok preostalih 750 kompanija generiše ostalih 20% prihoda. U oblasti sirovinskih i primarnih proizvoda, dva državna preduzeća u potpunosti omeđuju ponudu - Železara Smederevo u sektoru gvožđa i čelika, a RTB Bor u sektoru bakra. U sektorima srednjeg i višeg nivoa prerade metala i sektoru fabrikovanih metalnih proizvoda, struktura je fragmentisanija, ali ovom sektoru, pak, nedostaju preduzeća koja bi po evropskim kriterijumima mogla da se smatraju velikim.

Najznačajnije izvozne destinacije su Italija, Turska, Nemačka, Bosna i Hercegovina i Makedonija, dok su glavne uvozne destinacije Ukrajina, Kina, Bosna i Mađarska. Srbija četvrtinu gvožđa i čelika izvozi u Italiju, trećinu proizvedenog aluminijuma izvozi u Nemačku, dok se trećina bakra plasira u Tursku.

AKTUELNE INFORMACIJE

METALI

Istorijski niske cene metala na globalnom tržištu imaju negativan uticaj na ona preduzeća kojima je metal glavni "output" (Železara Smederevo i RTB Bor) i pozitivan uticaj na ona koja se bave proizvodnjom metalnih proizvoda, tj. kojim je metal "input".

Proizvodnja osnovnih metala beleži rast u odnosu na prosek prethodne godine. Najdinamičniji rast zabeležen je u proizvodnji čeličnih cevi, šupljih profila i fittinga (48% više u odnosu na prosek prethodne godine), a potom slede proizvodnja sirovog gvožđa, čelika i ferolegura (33% više u odnosu na prosek prethodne godine).

Spoljna trgovina osnovnim metalima beleži deficit u prvoj polovini 2016. godine. Ovakvom rezultatu najviše je doprineo smanjen izvoz gvožđa, čelika i aluminijuma. S druge strane, u sektoru bakra je zabeležen suficit od 105 m EUR. U narednom periodu možemo očekivati oporavak izvoza gvožđa i čelika, s obzirom na rast cena ovih metala na globalnom nivou, ali i reformu Železare i pretpostavku da će se iskorišćenost pogona približiti punim kapacitetom.

METALNI PROIZVODI

Proizvodnja metalnih proizvoda je zabeležila rast od 14% u odnosu na prošlu godinu. Ovaj napredak duuguje se upešnjoj proizvodnji u industriji metalnih konstrukcija, koja je za četvrtinu uvećala svoju proizvodnju, kao i valjaonicama i metalurgiji praha i mašinskoj obradi metala. Sa druge strane, proizvodnja parnih kotlova, metalnih cisterni, rezervoara i kontejnera, i sečiva i alata, zabeležile pad.

Spoljna trgovina fabrikovanim metalnim proizvodima zabeležila je suficit u ovoj godini, pri čemu je izvoz ovih proizvoda učestvovao u više od trećine vrednosti izvoza celog metalnog sektora. Gotovo četvrtinu izvoza metalnih proizvoda činili su proizvodi od gvožđa i čelika koje proizvodi Železara, ali dobra informacija je to da se broj firmi koje učestvuju u međunarodnoj trgovini povećao u odnosu na prošlu godinu. Trećina ovih firmi su izvoznici, od kojih je 58% neto izvoznika, što je sa 4% učestvovalo u ovogodišnjem rastu izvoza fabrikovanih metalnih proizvoda.

www.pks.rs